

Kui miinuskraade on juba üle kümne, laotage kuuseokstele u 20 cm paksuselt kuivi lehti ning neile omakorda veel mõni oks lehtede kinnihoidmiseks.

vesi taimelt eemale. Ilmade külmedes asetage okste ümber kuivi puulehti, õlgi vms soojapidavat.

Pakasekangale veekindel kate

Ronirooside külmakaitseks võib kasutada ka paksu viltjat pakasekaitsekangast, mis kinnitatakse sõrestikule. Pakasekangas kipub meie niiskes kliimas sulailmade korral kahjuks kergesti vettima. Kui läheb jälle külmaks, siis märg kangas jäätab ega lase taimedeni piisavalt õhku.

Seepärast vajab pakasekangas veel täiendavat veekindlat katet, selleks sobib näiteks koormakate. Soojemate ilmadega tuleb selliselt kaetud roose aga kindlasti õhutada.

Kui on karta väga paksu lumikattet, nagu oli kahel viimatisel talvel, tuleks pakasekaitsekangast ja koormakatte alla ehitada korralik toetus, et kogu värk taimedele peale ei vajuks ning neid ära ei lämmataks. Katte serva alla pange õhutoru.

Pakaselisel, aga lumevaesel talvel jääb pakasekangast meil rooside kaitseks väheks, sest maa külmub ka talvekatte all sügavalt läbi.

Ärge unustage hiiretõrjet

Näriliste vastu kasutage mürkõrgutisi, mida saab osta aianduspoest. Vihma ja lume kaitseks pange mürgi-kuubikud dreanaatorusse, mis peaks olema vähemalt 20–25 cm pikkune. Sobib ka küllili paigutatud klaaspurk või äralõigatud kaelaga plastpudel. Purgile, torule või pudelile ei tohi linnud ja koduloomad ligi pääseda.

Talve jooksul ärge unustage aegajalt kontrollida, kas mürkõrgutist on veel alles, vajadusel lisage seda. Ka vananenud mürksööt tassub värske vastu välja vahetada, sest muidu võivad hiired hakata roosioksi eelistama.

ELSE LIVENTAAL

Tallinna Botaanikaia vanemaednik

Kuidas talvitada roosipuud

Kallihinnalised tüviroosid tuleb talve üleelamiseks maha painutada.

Roosipuud ehk tüviroosid on aedniku loodud kunstlikud vormpuud, mida looduses ei leidu. Selleks poogitakse pikale kibuvitsavõrsele kas 60, 100 või 140 cm kõrgusele kultuurroos.

Potis kasvav tüviroos tuleb talveks viia ruumi, kus temperatuur on -3° kuni $+3^{\circ}$ piires. Hoiuruum võib olla pime.

Peenras kasvavat roosipuud ei tohi talveks katta püstises asendis, sest ka parimal katmisel hävib kultuuroosa kõvema pakasega. Pakasekangasse mähitud tüviroos külmub -20° juures juba mõne päevaga. Sakslased nimetavad seda moodust tabavalt surmakotiks.

Kallihinnalised tüviroosid tuleb talve üleelamiseks maha painutada, seda tehakse nädala jooksul kahes jaoks.

Esiteks painutatakse tüve kaarjalt vaevu poole võrra (kuni 45° paindele) ja kinnitatakse puust konksuga, võib kasutada ka nõõri. Mõne päeva pärast võib ettevaatlikult pinget tõsta ja painutada tüvi järk-järgult kaarjalt maani. Kevadine vabastamine ja vertikaali sidumine toimub samal põhimõttel, s.t järk-järgult.

Roosipuu kärbitud kultuuroosa alla maapinnale asetatakse kuuseoksake, mõne pisikese oksa võib torgata ka võra sisse. Seejärel kaetakse taim kuiva freesturba või multšilaastuga.

Kaetud roosile pannakse vihma ja niiskuse kaitseks vettpidav kate. Kate ei tohi olla umbne.

Maapinnal kuivas turbakuhilas talvitub roosipuu suurepäraselt ja õitseb paremini kui keldris talvitusel korral.

Kui kattele sajab ka lumi, elab kodumaise roosipuu tüvi üle isegi 30kraadise pakase. Hollandi ja Taani päritolu tüved kannatavad vaid -20° pakast.

Kuidas eristada külmakindlat kodumaist ja õrna Hollandi päritolu tüve?

See ei ole keeruline: meie hariliku kibuvitsa tüvi on pruunikas,

MART OJASALU

Tüvi on painutatud kaarjalt kuni 45° paindele ja kinnitatud puust konksuga.

Mõne päeva pärast võib painutada tüve järk-järgult maani. Kultuuroosa katke kuuseokstega, mõne pisikese oksakese võib torgata ka võra sisse. Külmade saabudes katke taim turbaga.

pahklik ja noorena okastega kaetud, välismaine tüvi on rohekas, sile ja okasteta. Kodumaine tüviroos on ka pikaealisem, rõõmustades meid ligikaudu 12 aastat.

Potistatud tüviroose hoitakse talverežiimil kuni aprillikuuni. Tuulevaikses kohas võib nad alaliselt õue asetada alles mai alguses. Potis talvitunud roosipuu noored võrsed võivad saada külmakahjustusi juba -3° öökülma korral.

MART OJASALU

Allikas: Mart Ojasalu, "Roosiaed" (Maalehe Raamat 2006) ja "Roosiraamat" (Varrak 2010)